

no olviden que son hijos de Granollers, que esta es su primera pàtria, de cuyo comportamiento para con la misma, sus propios descendientes les pedirán cuenta en día no lejano y vean si es razonable continuar de esta manera.

Si algun día se lograra poner las cosas del modo que anhelamos, el Escudo lo tendria como el mas preciado timbre de gloria á que en su modesta vida puede aspirar.

Para concluir, volvemos otra vez á insistir en lo mismo: no fué ni es nuestro objeto hacer ninguna clase de política, ni menos inclinarnos á ningun bando local. Muy por encima de todo ello, creemos están los intereses de Granollers.

DEL DESAFÍO

IV.

Durant lo curs de nostre treball hem procurat descriure aquellas épocas en que 's presenta 'l desafio ab una forma ben característica, la que per mes temps ha dominat, la mes generalisada, la que d' ella han pres mostra los pobles moderns y no obstant, apesar de tots los mals y depravacions que d' ell s' originaren, nos atrevirem á dir, que sinó disculpable, es al menys molt atenuada la responsabilitat que sos actors puguin tenir davant de Deu y davant dels homes.

Perqué aixís? Voldriam estar dotats de la suficient il·luminació d' enteniment, per fer veure clar entremitj d' aquellas foscas inmensitats de superstició, d' ignorancia, d' altanería, de grossera finura, —si se 'ns permet l' expressió, —y veuriam com aquells nobles cavallers que pel mes futil motiu, per una qüestió d' etiqueta, per simple antipatia si 's vol, lluytaban fins á la mort, no obedian al obrar aixís á sentiments criminals ni malvats, sinó unica y exclusivament á impuls de sa sanch bullenta y de son esperit cavalleresch y aventurer.

Mes, entre 'l desafio judicial que tan generalisat estigué algun temps y l' anomenat d' honor d' avuy dia, hi ha una gran diferencia. «Aquell, diu un distingit tractadista italiá, fou fill de la barbarie; aquest es producte d' una civilisació corrompuda. En los oscurs temps del barbarisme, lo desafio judicial era un resultat de la superstició y de la falta d' un régimen polítich; en los temps moderns, lo principi del desafio d' honor es la substitució de la potestat privada del individu, en lloch de l' autoritat del Estat. Lo primer donchs, acaba l' esmentat autor, nasqué d' un defecte;

l' altre, es conseqüencia de la negació d' un ordre degut.»

Considerant per lo tant, lo desafio baix l' aspecte ab que modernament se presenta, com podrá definirse? Prescindiut de las diferents divisions y distincions que d' ell fan los autors, es en general:

Lo combat perillós de mort, mutilació ó ferida grave, realisat entre particulars per propia voluntat ó autoritat, median't certs pactes y condicions previamente estipulats.

Facilment se compren que no 'ns referim ab aquesta definició á las «justas y torneigs» de la Etat Mitja anomenats *Judicis de Deu* que avuy poch nos han de preocupar, donchs han desaparegut per complert aquestas ideas supersticiosas cedint lo camp al extrem oposat, á la impietat declarada; á la rebeldia á las lleys divinas y humanas ab tot lo coneixement de causa. Tampoch podem referirnos als combats parcials de dos exercits enemichs, que ja varem veure s' acostumaban en alguns pobles de l' antiquetat, verificats per conveni y assentiment de l' autoritat pública, pera donar terme á una guerra; aquestos, ensenyan los moralistas, poden considerarse en la majoria dels cassos perfectament licits. A lo que 'ns referim aquí es á n' aquesta forma del desafio modern, al que anomenan *de honor*, al que per ell se proposa una de las parts activas «rentarse» d' una taca que l' altra li ha posat á sobre, convertintse aixís lo mes alt y estirat senyor en simple bugadera.

Del desafio per causa d' honor. Heus aquí de lo que, ajudant Deu, nos ocuparem en dos articles veniders y que serán los últims ja que no volem abusar mes de la bondat de nostres llegidors; d' aquest funestissim fanatisme del punt d' honor que nascut á Fransa, s' ha extés per tot lo mon civilisat habent tingut també molt bona acullida en nostra nació, com per no faltar á la costum de servir de receptacul á tot lo dolent que á n' allí apareix. Pero sigans permés parlar clar; al transportarse dels Pirineus cap aquí y pasar per Catalunya, se veu obligat á donar un gran salt, escapantse correns com aixelebrat aligot de mala casta per demunt nostre, y anantsen á ensenyorir de Castella: la noblesa de la terra catalana 'l rebutja.

¡¡GRANOTAS...!!

Granotas que del Cassino
Pobleu l' estany escultórich:
¡Oh! las dels ulls tan hermosos,
Las del cant tan melancólich;
Vosaltres las que 'n la nit
(Mentres fa son curs la lluna